

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

1. **ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการส่งเสริมอาชีพ** พบว่า ส่วนใหญ่ทราบข่าวสารจากสมาชิก อบต. เป็นอันดับแรก รองลงมาจากหน้าเพจของหน่วยงาน อบต. ประชาชนสนใจการเข้าร่วมโครงการส่งเสริมอาชีพเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากประชาชนในกลุ่มเป็นวัยรุ่นถึงวัยกลางคน มีเวลาว่างในการเข้าร่วมโครงการฯ ส่วนใหญ่ประชาชนจะเป็นผู้นำเสนอการจัดดำเนินการโครงการส่งเสริมอาชีพ โดยการนำวัตถุประสงค์ที่มีในชุมชนมาใช้ให้เกิดประโยชน์ และเพื่อให้เกิดเป็นสินค้าหรือของดีของชุมชนต่อไปในอนาคต มีการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ในการส่งเสริมอาชีพนั้นๆ การจัดโครงการส่งเสริมอาชีพ มีแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ การจัดโครงการส่งเสริมอาชีพสำหรับประชาชนทั่วไป และสำหรับประชาชนผู้พิการ มีการจัดบริการรถรับส่งประชาชนที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมอาชีพ โดยไม่คิดค่าใช้จ่ายใดๆ ทั้งสิ้น

2. **โอกาสในการทุจริต** พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ โอกาสในการทุจริตเกี่ยวกับโครงการส่งเสริมอาชีพ อาจยังคงมีช่องว่างที่ทำให้เกิดการทุจริตได้เช่นกัน เช่น การปิดบังในเรื่องของงบประมาณก็เป็นอีกส่วนที่เป็นช่องว่างที่ทำให้เกิดการทุจริตได้ การเสนองบประมาณในการจัดโครงการส่งเสริมอาชีพที่ไม่ตรงตามความเป็นจริง มีการเบิกจ่ายงบประมาณที่เกินตามความจริง ทั้งนี้ อาจเกิดจากระบบการบริหารงานที่ขาดความรอบคอบ รัดกุม ขาดการตรวจสอบติดตามผลการดำเนินการจัดโครงการส่งเสริมอาชีพจากหน่วยงานตรวจสอบงบประมาณหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3. **สิ่งจูงใจในการทุจริต** พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่า สิ่งจูงใจในการทุจริตในโครงการส่งเสริมอาชีพ เกิดจากความโลภ การมีรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย การขาดจิตสำนึก และการรับวัฒนธรรมที่ผิดในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ ทั้งนี้จากการเข้าร่วมโครงการส่งเสริมอาชีพไม่พบปัญหาการทุจริต

4. **การขาดกลไกการตรวจสอบความโปร่งใส** พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่า มีการตรวจสอบความโปร่งใสในโครงการส่งเสริมอาชีพ แต่อาจยังไม่ทั่วถึงหรืออาจจะไม่ได้มีการตรวจสอบทุกครั้งในการดำเนินการโครงการส่งเสริมอาชีพ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าหน่วยงานสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) มีกำลังคนไม่เพียงพอ หรืออาจกระทำได้เพียงการสุ่มลงพื้นที่ ซึ่งส่วนใหญ่ คิดเห็นว่า ควรมีประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบความโปร่งใส เพื่อความโปร่งใสของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า โครงการส่งเสริมอาชีพ เป็นโครงการที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดขึ้นเพื่อส่งเสริมอาชีพให้กับประชาชนในชุมชน โดยการประชาสัมพันธ์ข่าวสารโครงการผ่านสมาชิก อบต. ไปสู่ประชาชนในชุมชน เพื่อให้ดำเนินการเสนอโครงการอาชีพที่คนในชุมชนมีความสนใจที่จะเรียนรู้ เพื่อนำกลับไปประกอบเป็นอาชีพหลักหรืออาชีพเสริมให้กับตนเองและ

ครอบครัว โดยมีการส่งเสริมให้เรียนรู้อาชีพด้วยการนำวัตถุดิบในชุมชนใช้ให้เกิดประโยชน์ และเป็นอีกแนวทางในการสร้างรายได้ให้กับชุมชนด้วยการส่งเสริมให้เป็นผลิตภัณฑ์ของดีของชุมชน มีการส่งเสริมการจัดหาที่จัดจำหน่ายให้กับประชาชน มีการส่งเสริมการแนะนำสินค้าในรูปแบบการพาออกบูธตามงานสถานที่ต่างๆ แต่ประชาชนเกือบทั้งหมดคิดว่า การทุจริตยังคงมีอยู่ในโครงการส่งเสริมอาชีพขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งปัญหาการทุจริตที่พบในโครงการส่งเสริมอาชีพส่วนใหญ่เป็นการใช้จ่ายงบประมาณที่ไม่ตรงตามความเป็นจริง เช่น การเบิกจ่ายในเรื่องของการจัดอาหาร การจัดอาหารว่างสำหรับผู้เข้าร่วมอบรม ค่าใช้จ่ายในการจัดสถานที่อบรม ค่าใช้จ่ายวิทยากร สิ่งเหล่านี้ทำให้เกิดการทุจริตได้ในทุกขั้นตอนของการดำเนินการโครงการส่งเสริมอาชีพ ทำให้เห็นว่าโครงการส่งเสริมอาชีพถึงแม้จะเป็นโครงการเล็กๆ มีงบประมาณไม่มาก แต่ก็ยังมีการทุจริตเกิดขึ้นได้ไม่แตกต่างไปจากโครงการใหญ่ๆ ที่มีงบประมาณมาก โดยมีปัจจัยที่ทำให้เกิดการทุจริตมีมากมายหลายด้าน ได้แก่ โอกาสในการทุจริต สิ่งจูงใจในการทุจริต การขาดกลไกในการตรวจสอบความโปร่งใส เป็นต้น

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ เรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการทุจริตในโครงการส่งเสริมอาชีพขององค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า

1. **ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการส่งเสริมอาชีพ** พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่รู้จักโครงการส่งเสริมอาชีพ โดยการแจ้งข่าวประชาสัมพันธ์จากสมาชิกของ อบต. มีการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและความต้องการของตลาดเศรษฐกิจ เพื่อนำไปต่อยอดในการประกอบอาชีพหลักหรืออาชีพเสริม สร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัวต่อไป โดยเข้าร่วมโครงการส่งเสริมอาชีพตามท้องที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดขึ้นในแต่ละปี มีการสนับสนุนให้ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการได้นำสินค้าที่ตนเองผลิตจากการได้รับความรู้ในการเข้าร่วมโครงการส่งเสริมอาชีพไปวางจำหน่ายในสถานที่จัดจำหน่ายที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดขึ้น หรือมีการพาไปออกบูธสินค้าตามงานและสถานที่ต่างๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมอาชีพให้กับคนในชุมชน ในการจัดกิจกรรมโครงการส่งเสริมอาชีพส่วนใหญ่ประชาชนได้มีโอกาสเข้าร่วมเสนอกิจกรรมโดยการเสนอหัวข้อกิจกรรมที่ต้องการเรียนรู้หรือพัฒนาให้สูงขึ้นจากองค์ความรู้เดิมที่มีอยู่แล้ว ประชาชนสามารถลงชื่อเข้าร่วมกิจกรรมได้ที่สมาชิก อบต. หรือที่ อบต. โดยประชาชนไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใดๆทั้งสิ้น ในการจัดกิจกรรมโครงการส่งเสริมอาชีพมีการเชิญผู้เชี่ยวชาญมาเป็นวิทยากรในกิจกรรมนั้นๆ

2. **โอกาสในการทุจริต** พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นว่า โอกาสของการทุจริตอาจเกิดขึ้นจากการวางแผนการจัดโครงการส่งเสริมอาชีพไม่รอบคอบ รัดกุม การเบิกจ่ายงบประมาณไม่ตรงตามความเป็นจริง เช่น ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการอาจไม่ตรงตามความเป็นจริง เกิดจากการละหลวมของผู้บริหาร หรือเจ้าหน้าที่ด้วยกัน ขาดการบริหารงานที่ดี ทำให้เกิดการทุจริตในโครงการส่งเสริมอาชีพได้ทุกโอกาส ประเด็นที่ทำให้เกิดโอกาสในการทุจริต ได้แก่

2.1 การทุจริตที่เกิดจากขาดการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ เช่น การปิดบังข้อมูลทั้งทางด้านการเงิน งบประมาณ จึงทำให้การใช้จ่ายงบประมาณไม่ตรงตามความเป็นจริง

2.2 ระบบการตรวจสอบของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินไม่ทั่วถึง ไม่มีผู้ตรวจสอบและติดตามผลการดำเนินการจัดโครงการส่งเสริมอาชีพ

2.3 มีการแสวงหาผลประโยชน์โดยอาศัยช่องโหว่ของระบบบริหารในการทุจริต แสดงให้เห็นถึงการขาดความรอบคอบ รัศกุ่ม ในการบริหารงานที่ดี

3. สิ่งจูงใจในการทุจริต พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นว่า สิ่งจูงใจในการทุจริตในโครงการส่งเสริมอาชีพ เกิดจาก ความโลภ ความอยากจน การมีรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย ความทะเยอทะยานอยากได้อะไรก็มี การติดหนี้พินัน การขาดความรู้ความเข้าใจและขาดคุณธรรมจริยธรรมในการปฏิบัติงาน การแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัว ความเห็นแก่ตัว ขาดจิตสำนึก การสร้างวัฒนธรรมในทางที่ผิด เช่น การโกงกินตั้งระดับบนลงสู่ระดับล่าง ทั้งนี้โครงการส่งเสริมอาชีพไม่พบปัญหาการทุจริต เนื่องจาก โครงการส่งเสริมอาชีพเป็นโครงการเล็ก งบประมาณที่จัดตั้งเป็นงบประมาณที่ไม่สูงมาก มีการทำงานเป็นระบบ

4. การขาดกลไกการตรวจสอบความโปร่งใส พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นว่า โครงการส่งเสริมอาชีพ ยังขาดกลไกการตรวจสอบความโปร่งใสจากภาคประชาชน ทั้งนี้ควรจัดตั้ง อาสาสมัครภาคประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบภายในของ อบต. เพื่อประโยชน์ของประชาชน และเพื่อความโปร่งใสของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากมีการตรวจสอบความโปร่งใสจากผู้ตรวจสอบที่เป็นสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) แต่ด้วยมีเพียงหน่วยงานเดียวอาจมีกำลังคนไม่เพียงพอ ทำให้ไม่สามารถลงไปตรวจได้ทุกพื้นที่ ที่กระทำได้ ซึ่งสามารถกระทำได้เป็นเพียงเป็นการสุ่มตัวอย่างเท่านั้น

จากผลการวิจัยพบว่า ประชาชนเกือบทั้งหมดคิดว่า การทุจริตยังคงมีอยู่ในโครงการส่งเสริมอาชีพขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งปัญหาการทุจริตที่พบในโครงการส่งเสริมอาชีพส่วนใหญ่เป็นการใช้จ่ายงบประมาณที่ไม่ตรงตามความเป็นจริง เช่น การเบิกจ่ายในเรื่องของการจัดอาหาร การจัดอาหารว่างสำหรับผู้เข้าร่วมอบรม ค่าใช้จ่ายในการจัดสถานที่อบรม ค่าใช้จ่ายวิทยากร สิ่งเหล่านี้ทำให้เกิดการทุจริตได้ในทุกขั้นตอนของการดำเนินการโครงการส่งเสริมอาชีพ ทำให้เห็นว่าโครงการส่งเสริมอาชีพถึงแม้จะเป็นโครงการเล็กๆ มีงบประมาณไม่มาก แต่ก็ยังมีการทุจริตเกิดขึ้นได้ ไม่แตกต่างไปจากโครงการใหญ่ๆ ที่มีงบประมาณมาก โดยมีปัจจัยที่ทำให้เกิดการทุจริตมีมากมายหลายด้าน ได้แก่ โอกาสในการทุจริต สิ่งจูงใจในการทุจริต การขาดกลไกในการตรวจสอบความโปร่งใส ซึ่งสอดคล้องกับสินธ์ กิรตยาคม (2544, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัญหาคอร์รัปชันในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดระยอง ผลการศึกษาพบว่า มีปัญหาและมีพฤติกรรมที่สื่อว่ามีการคอร์รัปชันเกิดขึ้นจริง แต่ยังอยู่ในระดับน้อย โดยมีเหตุจูงใจมีปัจจัยจากความจำเป็นส่วนตัว และต้องการแสวงหาผลประโยชน์สำหรับตนกับผู้ที่เกี่ยวข้อง อนาคตจะยังคงมีปัญหาการคอร์รัปชันในองค์การบริหารส่วนตำบลเกิดขึ้นอีก การกำกับดูแลและการตรวจสอบโดยบุคลากรในหน่วยงานของรัฐ ยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างจริงจังต่อเนื่องและครอบคลุมให้ทั่วถึง จึงจำเป็นต้องหาแนวทางและวิธีการแก้ไขในระยะสั้นและระยะยาว ตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติการ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน และประชาคมในแต่ละท้องถิ่น ร่วมกับ การตรวจสอบตนเองและการตรวจระหว่างข้าราชการกันเองเป็นเรื่องสำคัญที่สุด และสอดคล้องกับพุทธชาติ สุธีวสินธ์ (2551, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ช่องทางและโอกาสในการทุจริตคอร์รัปชัน ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผลการศึกษาพบว่า 1) ช่องทางและโอกาสในการทุจริต

คอร์รัปชัน อยู่ในระดับปานกลาง โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดและองค์การบริหารส่วนตำบล มีช่องทางและโอกาสในการทุจริตคอร์รัปชันมากกว่าเทศบาลนคร และเทศบาลตำบล โดยส่วนมากเกิดจากการใช้อำนาจตำแหน่งเอื้อประโยชน์ให้บริษัท หรือสถานประกอบการของตนเองและพรรคพวก มีการจูงใจ เรียกร้อง ช่มชู้ หน่วงเหนี่ยวหรือกลั่นแกล้งเพื่อหาประโยชน์ใส่ตนหรือพวกพ้อง การรับสินบน เพื่อให้การคุ้มครองธุรกิจผิดกฎหมาย การรับการเรียกเก็บค่าคอมมิชชั่นและส่วยต่างๆ การทำสัญญาจ้างหรือให้สัมปทานเฉพาะผู้ให้การสนับสนุน ผู้มีอำนาจในการปกครองท้องถิ่น 2) ปัจจัยที่ก่อให้เกิดและสนับสนุนการทุจริตคอร์รัปชัน พบว่า ความต้องการของผู้บริหารและบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางส่วนต้องการเงินทอง เพื่อนำมาใช้จ่ายหาสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ในชีวิตประจำวัน สภาพแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรมเกี่ยวกับการแสดงออกในทางวัตถุนิยม 3) ผลกระทบที่เกิดจากการทุจริตคอร์รัปชัน พบว่า ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสูญเสียงบประมาณในการพัฒนาท้องถิ่น สูญเสียงบประมาณแผ่นดิน ทำให้ประชาชนได้รับบริการสาธารณะที่ไม่มีคุณภาพและทำให้โครงการพัฒนาท้องถิ่นไม่เหมาะสมและคุ้มค่า 4) ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันที่เกิดขึ้นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและแคว้นราชการจำเป็นต้องอาศัยการแก้ไขปัญหาย่างเป็นองค์รวม และยังสอดคล้องกับ

5. ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหาการทุจริต

5.1 การตรวจสอบจากภาคประชาชน โดยประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลควรมีสิทธิในการมีส่วนร่วมการตรวจสอบความโปร่งใสในโครงการส่งเสริมอาชีพ

5.2 มีการจัดแผนการดำเนินงานที่ละเอียด รอบคอบ รัดกุม สามารถตรวจสอบได้ทุกขั้นตอนการดำเนินงาน

5.3 มีการเปิดเผยข้อมูลงบประมาณเกี่ยวกับโครงการส่งเสริมอาชีพให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลอย่างโปร่งใส

5.4 มีการสร้างจิตสำนึกให้บุคลากรในหน่วยงานให้ละเว้นการทุจริต โดยการส่งเสริมปลูกฝังและสร้างจิตสำนึก จริยธรรมคุณธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต มีการป้องกันและเฝ้าระวังเหตุการณ์และพฤติกรรมที่อาจเป็นภัยต่อการทุจริตและประพฤตินิষอบ เช่น มีการตรวจสอบภายในหรือควบคุมภายในอย่างเข้มงวดและจริงจัง

ข้อเสนอแนะ

1. ควรศึกษาความพึงพอใจเกี่ยวกับโครงการส่งเสริมอาชีพ
2. ควรศึกษาถึงแนวทางและปัญหาโครงการส่งเสริมอาชีพที่ยั่งยืน
3. ควรศึกษาปัญหาโครงการส่งเสริมอาชีพสำหรับผู้พิการ